

**UCHWAŁA NR XXX.225.2014
RADY GMINY DOMASZOWICE**

z dnia 27 maja 2014 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2013 r., poz. 594, zm. poz. 645, poz. 1318, z 2014 r. poz. 379) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2013, poz. 135, zm. poz. 154, poz. 866, poz. 1650) Rada Gminy Domaszowice uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2014-2016, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Domaszowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jan Nowak

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2014-2016

I. WSTĘP

1. Wprowadzenie.

Działając na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.) Rada Gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, z zakresu wspierania rodziny, uchwała gminne programy wspierania rodziny. Fundamentem tego programu jest przede wszystkim dobro dzieci, które potrzebują szczególnej troski i pomocy ze strony dorosłych. Środowisko to powinno zapewnić harmonijny rozwój, przyszłą samodzielność życiową, a także ochronę przysługujących im praw i wolności oraz dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym dziecka. Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletności tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. Rodzina szczególnie oddziałuje na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycji, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Może skutecznie przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom zarówno w okresie dzieciństwa jak i w okresie dojrzewania młodzieży.

Jednak nie wszystkie rodziny prawidłowo realizują zadania opiekuńcze, wychowawcze, socjalizacyjne i ekonomiczne. W dysfunkcyjnych rodzinach występują problemy, które zakłócają ich funkcjonowanie oraz zaburzają prawidłowy rozwój dziecka i proces wychowawczy. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

Dzieci dorastające w dysfunkcyjnych rodzinach nabywają nieprawidłowe wzorce funkcjonowania, co odzwierciedla się negatywnie na jej członkach, a tym samym na całym społeczeństwie.

Skuteczna ochrona dzieci i pomoc im może być osiągnięta we współpracy ze środowiskiem lokalnym (w tym sąsiedzkim), sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, służbą zdrowia, Kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą pomocy tańszą i bardziej skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Dlatego działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są ze względów społecznych i ekonomicznych szczególnie wskazane także z uwagi na obniżenie kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

2. Diagnoza środowiska i problemu

Gmina Domaszowice jest gminą wiejską, w której jest dziesięć sołectw: Domaszowice, Gręboszów, Nowa Wieś, Polkowskie, Siemysłów, Strzelce, Wielołęka, Włochy, Woskowice Górne, Zofijówka.

Na terenie gminy funkcjonują:

- 2 szkoły podstawowe i jedno gimnazjum,
- jedno przedszkole w Domaszowicach i jeden oddział przedszkolny w Polkowskim,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Domaszowicach,
- pięć świetlic wiejskich
- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Domaszowicach, hala sportowa w ZGS Domaszowice,

Wyżej wymienione podmioty pozwalają dzieciom i młodzieży realizować swoje zainteresowania, a także organizują im czas wolny, pomoc w nauce.

Realizowane są zajęcia w formie kół zainteresowań, zajęć wychowawczych oraz imprez okolicznościowych i integracyjnych.

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy w Domaszowicach oraz analiza społeczna Gminy.

Z danych Urzędu Gminy Domaszowice wynika, że na koniec 2013 roku w gminie zamieszkiwało 3 698 mieszkańców w tym 1.887 kobiet i 1.811 mężczyzn

Poniższa tabela obrazuje przyczyny przyznania pomocy społecznej.

l.p	Przyczyna	Liczba rodzin
1	Ubóstwo	89
2	Bezrobocie	183
3	Niepełnosprawność	57
4	Długotrwała lub ciężka choroba	93
5	Inne	25

Z powyższych danych wynika, iż wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej bezrobocie, choroba, ubóstwo i niepełnosprawność pozostają głównymi powodami przyznawania świadczeń.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Namysłowie na terenie Gminy Domaszowice na dzień 31.12.2013r. funkcjonuje ogólnie 5 rodzin zastępczych w tym:

- Rodzina zastępcza spokrewniona: 4
- Rodzina zastępcza zawodowa: 1

W roku 2013 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Domaszowicach zatrudniony był asystent rodziny, który uzyskał zgodę na współpracę z ośmioma rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze. W rodzinach tych wychowywanych było 18 dzieci.

Asystent rodziny we współpracy z członkami rodzin i w konsultacji z pracownikami socjalnymi opracował plany pracy z rodzinami, w ramach których zostało udzielone następujące wsparcie:

- wzmocnienie roli i funkcji rodzin,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodzin,
- podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodzin,
- dążenie do reintegracji rodzin,
- pomoc w opiece i wychowaniu dzieci,
- pomoc w dostępie do poradnictwa specjalistycznego.

3. Podstawa prawna

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w następujących aktach prawnych:

- a) Ustawa z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013r., poz. 135 z późn. zm.)
- b) Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2013r., poz. 182 z późn. zm.)
- c) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)
- d) Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2012r., poz. 1356 z późn. zm.)
- e) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2012r., poz. 124)
- f) Ustawa z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.)
- g) Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych Gminy Domaszowice na lata 2004 – 2015 ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup poszczególnego ryzyka

II. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Koordynator programu.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Domaszowicach.

2. Czas realizacji programu.

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny została zaplanowana na lata 2014-2016. Jest to dokument otwarty, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

3. Odbiorcy programu.

- a) Adresatami programu są rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Domaszowice przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (rodziny dotknięte bezrobociem, ubogie, doświadczające przemocy domowej, uzależnione od alkoholu, narkotyków i innych używek, małeletnie matki, małeletni ojcowie oraz rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia swoim i dzieci, zdarzeniami losowymi jak również sytuacjami kryzysowymi, itp.), zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska.
- b) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

4. Cele i zadania programu.

Cel główny programu:

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu.

Cele szczegółowe:

- Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny;
- Wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej;
- Podejmowanie i koordynacja działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej;
- Promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodziny ze społecznością lokalną;
- Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i motywowanie do leczenia/terapii, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi;
- Wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej;
- Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej;
- Dożywanie dzieci w szkołach, przedszkolach, współfinansowanie wypoczynku;
- Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze;

- Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, pomoc w odrabianiu lekcji;
- Poradnictwo specjalistyczne (m.in. psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne);
- Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- Podejmowanie i koordynacja działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej;
- Utrzymywanie kontaktów dzieci z rodzicami biologicznymi z wyjątkiem przypadków w których sąd zakazał takich kontaktów;
- Udzielanie pomocy rodzinom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- Tworzenie możliwości do podnoszenia kwalifikacji, odbywania kursów i szkoleń przez pracowników i specjalistów;
- Promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodziny ze społecznością lokalną;
- Środowiskowe spotkania rodzin organizowane przez instytucje kościelne, kulturalne i oświatowe;
- Umacnianie więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń międzypokoleniowych;
- Organizowanie wystaw, koncertów, pokazów i innych form prezentujących międzypokoleniowe osiągnięcia rodzinne w różnorodnych dziedzinach;
- Wspieranie tworzenia lokalnych koalicji na rzecz rodziny;

III. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaszowicach, jednak założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 w Gminie Domaszowice powinny realizować wszystkie podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmioty bądź osoby specjalizujące się i mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Przy realizacji programu współpracować powinny:

- Właściwe referaty, sekcje i stanowiska Urzędu Gminy w Domaszowice,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaszowicach,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Gimnazjalno-Szkolny w Domaszowicach,
- Szkoła Podstawowa w Polkowskim,
- Publiczne Przedszkole w Domaszowicach,
- Oddział Przedszkolny w Polkowskim,
- Policja,
- Placówki służby zdrowia,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Domaszowicach,
- Organizacje pozarządowe,
- Kościoły i związki wyznaniowe

IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Źródła finansowania programu.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014 – 2016 w Domaszowicach są środki finansowe poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także środki uzyskane z dotacji i środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

2. Monitorowanie przebiegu programu.

- a) Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będzie poprzez przedkładanie w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy sprawozdań z realizacji Programu, sporządzonych na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji.
- b) Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego.